

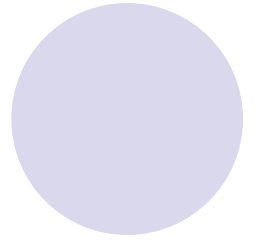
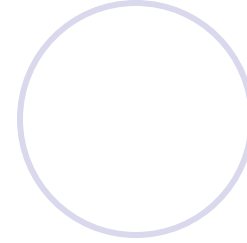
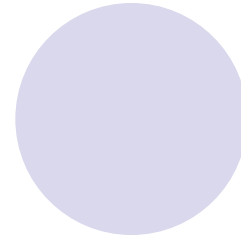
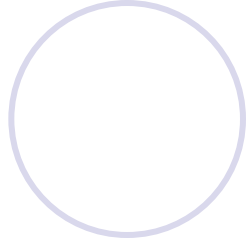
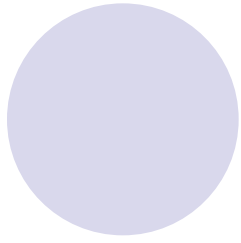
TOTAL PARENTERAL NUTRİSYON

**ÇOCUK YOGUN BAKIM
HEMŞİRESİ:MÜJDE KERKEZ**

PARENTERAL BESLENMENİN TARİHÇESİ

Periferik Parenteral Nütrisyon kavramı;

ilk olarak 1945 yılında multipl fistülleri olan bir hastayı, sekiz hafta süreyle protein hidrolizat ve % 10 luk glukoz solüsyonu ile besleyen Brunschwing ve arkadaşları tarafından tanımlanmıştır.

Wretlind, aminoasit solüsyonu ve lipid emülsiyonu geliştirerek

Schubert ile birlikte 1950 ve 60 lı yıllarda bunları periferik yolla kullanmıştır.

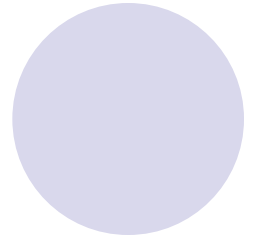
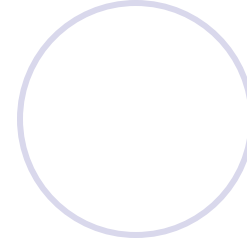
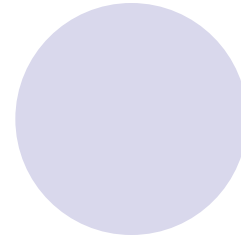
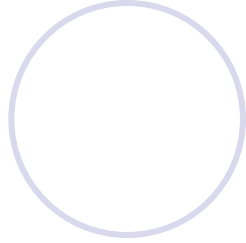
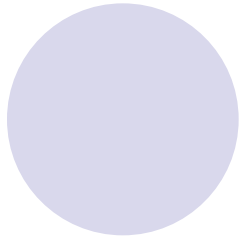
Periferik Parenteral Nutrisyon , Dudrick ‘ in 1968 yılında hiperalimentasyonu ortaya koymasıyla hipokalorik nutrisyon olarak kabul edilmiştir.

PARENTERAL NUTRİSYON

Besin maddeleri oral/enteral yol ile alınamadığında, emiliminden emin olunmadığında veya enteral yol ile yeterince kalori alınamadığında parenteral beslenme gerekli olur.

Genel olarak parenteral beslenme; dehidratasyon dışında ideal vücut ağırlığının %10 undan fazlasını kaybeden kişilere uygulanır.

İlk tercih hastaların enteral yolla beslenmesidir.

Total parenteral nütrisyon (TPN)' a basitçe

“Gastrointestinal kanal fonksiyonel mi?”
sorusu ile karar verilebilir.

*Yine de amaç en erken dönemde enteral
beslenmeye geçiş
yönünde planlanmalıdır.*

PARENTERAL NÜTRİSYON ENDİKASYONLARI

Anoreksia

Orofaringeal travma

Gastrointestinal stenozlar

Gastrointestinal ameliyatlara

Malabsorbsiyon

Gastrointestinal fistüller

Kısa barsak sendromu

Kanser kemoterapisinde destek

Pankreatit

İnatçı diyareler

Chron hastalığı

Colitis ülseroza

Enterokolitler

Radyasyon enteritleri

İleus

Büyük toraks

ameliyatlara

Kafa travmaları

Karaciğer yetmezliği

Böbrek yetmezliği

Transplantasyonlar

Yanıklar

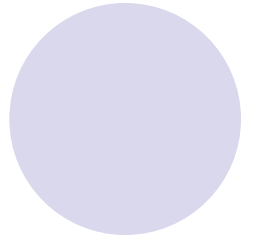
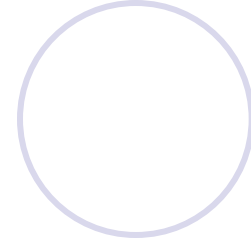
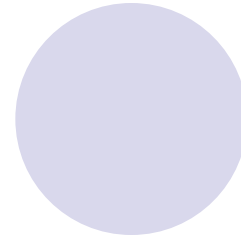
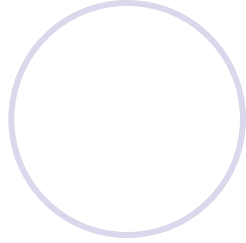
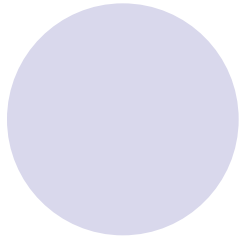
Multipl yaralanmalar

Sepsis

AIDS

Parenteral Nutrisyon Hangi Yollarla Verilebilir?

- *Ucu santral bir vende olan kateter yoluyla -Santral PN*
- *Çevresel bir damara yerleştirilen kanül yoluyla-Periferik PN*
- *Hemodiyaliz için kullanılan veya santral kateterizasyon yapılamayan hastalarda yalnız parenteral nutrisyon amacıyla- Şant yoluyla*

***Hiperozmolar beslenme solüsyonlarının
tromboflebite neden olabilmesi nedeniyle,10
günden uzun süren parenteral nütrisyon genellikle
santral ven yoluyla
verilir.***

PERİFERİK PARENTERAL NUTRİSYON

- **10-14 günden kısa süreyle beslenmeye gereksinim duyulduğunda düşünölmelidir.**

Periferik damarlara yapılan infüzyonlarda başlıca belirleyiciler;

*ozmolarite, pH,
infüzyon hızı,
kateter yapısı
(poliüretan ve silikon ,teflona tercih edilir)
ve kateter çapıdır.*

PERİFERİK PARENTERAL NUTRİSYON ENDİKASYONLARI

- *Kısa süreli parenteral nütrisyon*
- *Santral venöz kateterizasyonun olanaksız olması*
- *Kateter sepsisi veya bakteriyemi*

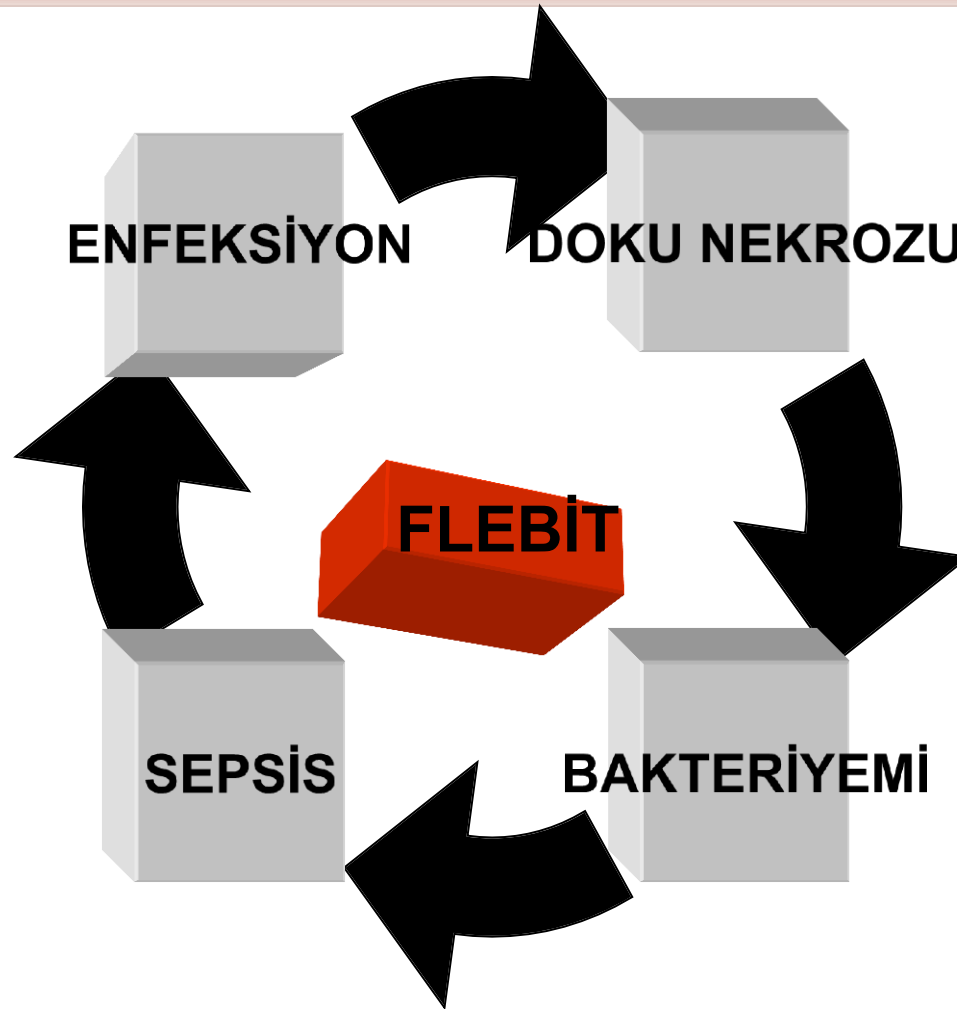
Periferik Parenteral Nütrisyonun Üstünlükleri

- *Deneyimli tıbbi personel gerektirmeyen kolay erişim yolu*
- *Santral venöz kateterizasyonla ilgili olarak kateterin yerleştirilmesi sırasında yaşanan teknik komplikasyonlar
ve
uzun süreli kateterizasyona bağlı septik komplikasyonlar
gibi erken ve geç morbiditenin önlenmesi*
- *Giriş yerinde flebit olması halinde bunun erken tanınması*

Periferik Parenteral Nütrisyon solüsyon ve rejimleri

- *Başlangıçta Periferik PN, aminoasitler , %10-20 lik glukoz ve %10-20 lik yağ emülsiyonları içeren ve içlerine gerekli katkıların da eklendiği farklı şişelerden ‘Y’ konektörü veya üç yollu musluk yoluyla verilmiştir.*
- *Tek torba yönteminin gelişmesi ile Periferik PN uygulaması daha kolaylaşmış ve çoğu hastanede yaygın kullanılan bir yöntem olmuştur.*

Deriferik DN Kompllkasyonları

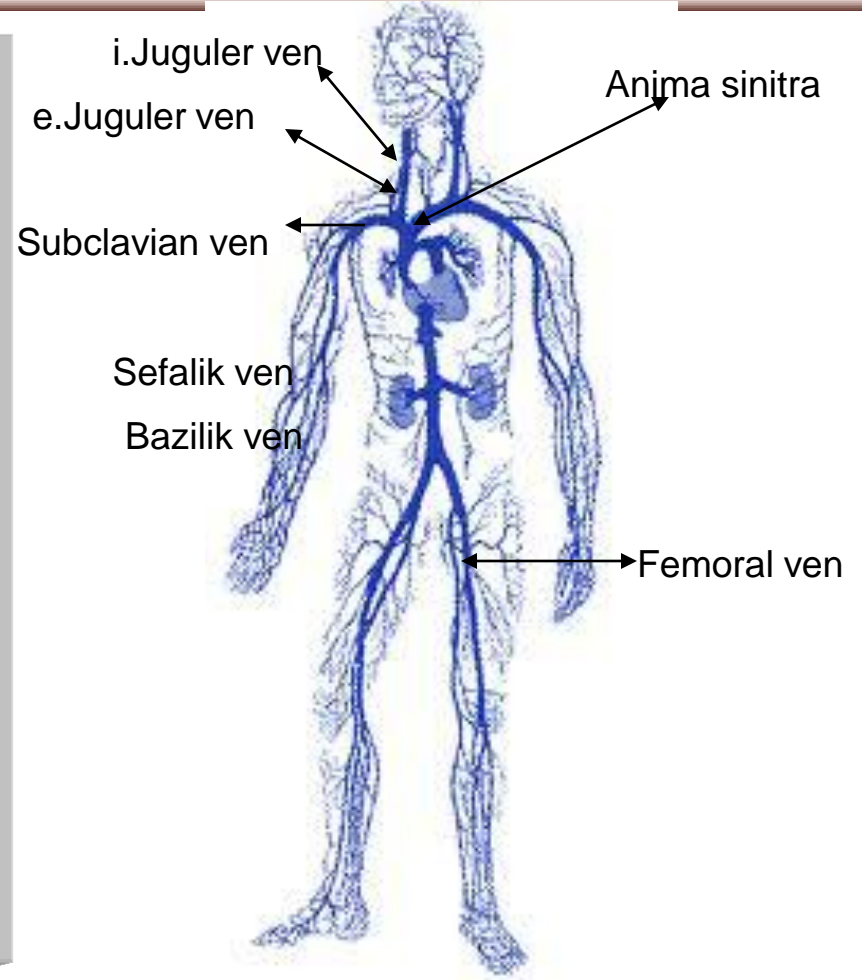

SANTRAL PARENTERAL NUTRİSYON

*Santral ven yoluyla
parenteral n trisy n,*

*yüksek konsantrasyonda ve d    k
hacimdeki solüsyonların
verilebilmesi için
gereklidir.*

*Parenteral n trisy n için
kateter yerleştirilmesi
acil bir işlem değildir
ve
elektif
koşullarda yapılmalıdır.*

Şekil 13. Venöz damar sistemi

Santral Kateter Yerleřtirmenin Komplikasyonları

- *Santral ven kateteri ile ilgili komplikasyonlar,kateter yerleştirmeye bağlı olan erken komplikasyonlar ve uygun olmayan kateter kullanımı,yerleşim yeri ve bakımla ilgili olan geç komplikasyonlar olarak iki gruba ayrılabilir.*
- *Komplikasyonlar teknik, septik ve trombotik olarak sınıflandırılabilir.*

ERKEN KOMPLİKASYONLAR

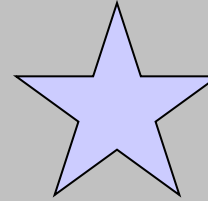
- **Temel olarak teknikle ilgilidir ve şunları içerir:**

aritmi

Kateter embolisi

Kateteri yerleştirememe

Lokal hematom

hemotoraks

pnomotoraks

tromboemboli

Arteriyel ponksiyon

Hava embolisi

GEÇ KOMPLİKASYONLAR

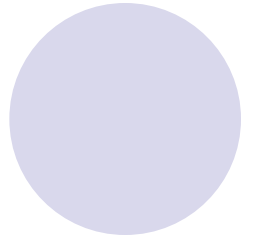
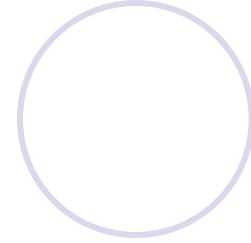
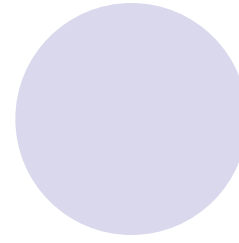
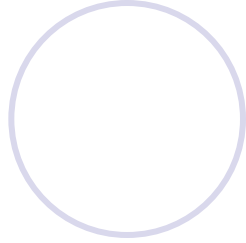
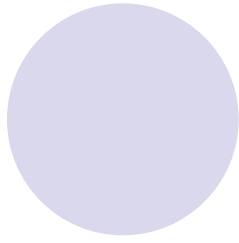
● **TROMBOZ**

Santral ven trombozu ,USG ile değerlendirildiğinde sık görülür.

En ciddi olgularda yüksek morbidite ve ölüme neden olabilen tehlikeli bir komplikasyondur.

Tromboz gelişimi ; giriş bölgesi ve kateter ucu yerinin uygun seçimi ,dikkatli yerleştirme ,infüzyon ve yıkama teknikleri kullanılması ve hemen yerleştirme sonrası intravenöz heparin yıkaması ile engellenebilir.

Tromboz için yüksek riskli hastalara düzenli antitrombotik tedavi yapılmalıdır.

- **SEPTİK KOMPLİKASYONLAR**

İnfeksiyon, santral venöz kateterlerin en ciddi komplikasyonu olmaya devam etmektedir.

İnfeksiyon en çok ; kateter çıkış yerinde , tünelde veya tamamen implante edilen kateterlerin hazne kısmındadır.

Kateter kolonizasyonu: Genel veya lokal enfeksiyon olmaksızın alınan örnekte mikrobial patojen üremesidir.

Kateter ilişkili bakteriemi ve sepsis :En ciddi kateter komplikasyonudur.

PARENTERAL NUTRİSYON ÜRÜNLERİNİN VE NÜTRİSYON KARİŞİMLARININ İÇERİĞİ

Parenteral nütrisyon şu gruplara ayrılabilir:

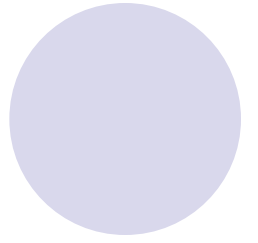
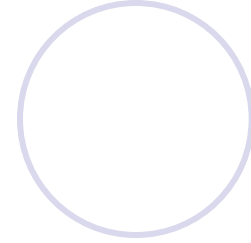
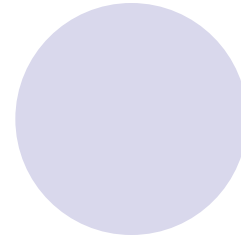
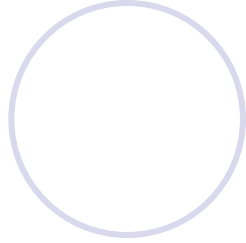
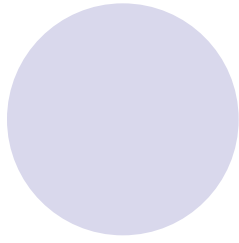
- *Total Parenteral Nutrisyon- Tüm besinsel gereksinimler önemli enteral alım olmadan intravenöz yolla karşılanır.*
- *Ek Parenteral Nutrisyon- Hasta besinin bir kısmını gastrointestinal sistem yolu ile alır , kalanı parenteral yolla infüze edilir.*

Parenteral nutrisyonun bileşim ve özellikle besinlerin alımı hastanın metabolik kapasitesine ve hastanın aktüel gereksinimlerine göre kesinlikle ve ince ayrıntılarla planlanmalıdır **çünkü:**

Besinler GI kanaldan kısmen emilirler ve bazı besin öğelerinin emilmesi (örneğin eser elementler) hastaların gereksinimlerini temin etmek için barsakta kontrol edilirler.

İV besin alan hastalar emilimi kontrol edemezler- intravenöz olarak verilen besin maddeleri metabolize edilmek,assimile edilmek veya atılmak zorundadır.

Parenteral nutrisyonda ; aşırı beslenme kolaylıkla gelişebilir ve zararlı olabilir.

PN gerektiren hastaların organları yetersizliğe uğramış olabilir, bu sebeple besin öğelerinin metabolizması sağlıklı bireylerden farklı olabilir.

TPN; gerekli tüm besin öğelerini gerekli miktarlarda temin etmek anlamında tam olmalıdır.

Karbonhidrat

Karbonhidrat kaynağı olarak glukoz/dekstroz, fruktoz, galaktoz, gliserol ve etanol kullanılır.

Glukoz ; infüzyon ve konsantrasyonuna düşük başlanarak tedrici olarak arttırılması hiperosmolarite , hiperglisemi ve osmotik diürez gelişimini önler ve hormonal adaptasyon için vakit kazandırır.

Protein

Günümüzde PN sırasında nitrojen gereksinimi kristalize aminoasitlerle karşılanmaktadır.

Aminoasit gereksinimleri hastanın vücut ağırlığına ve klinik koşullarına göre hesaplanır.

*Aminoasit solüsyonlarının kullanılması
(4g/kg/g den fazla protein)*

azotemi , asidoz gibi metabolik komplikasyonlara neden olabilmektedir.

PN alan hastalarda amonyak düzeylerinin düzenli izlemi önerilmemektedir.

lipit

*Lipitler konsantre enerji kaynağıdırlar,
esansiyel yağ asitlerinin sağlarlar ve izoosmoladırlar.*

*Lipit ve aminoasit solüsyonları aynı zamanda tek vene
uygulandıklarında sağlanan enerji;
glukoz ve aminoasit karışımından fazladır.*

Esansiyel Yağ Asitleri

*EYA hücre membranı yapı taşlarındandır,
inflamatuvar yanıt, immun savunma ve hücre sel yanıt
gibi temel metabolik yolları etkiler.*

Vitaminler, Mineraller ve Eser Elementler

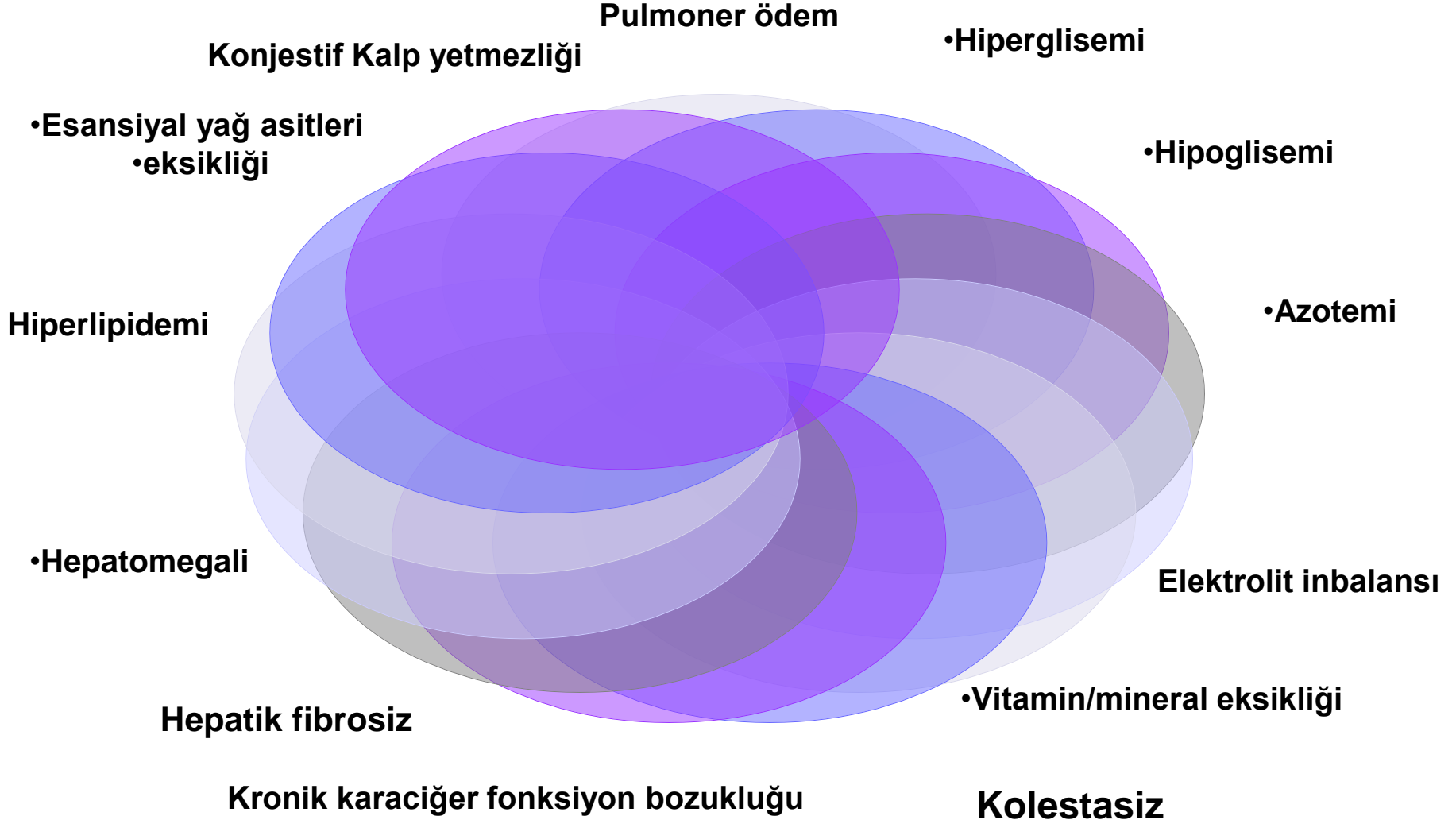
PN sırasında vitaminler, mineraller ve eser elementler yerine konmalıdır.

Eser element replasmanının ; 30 günden uzun süredir enteral yolla beslenemeyen hastalarda yapılması önerilmektedir.

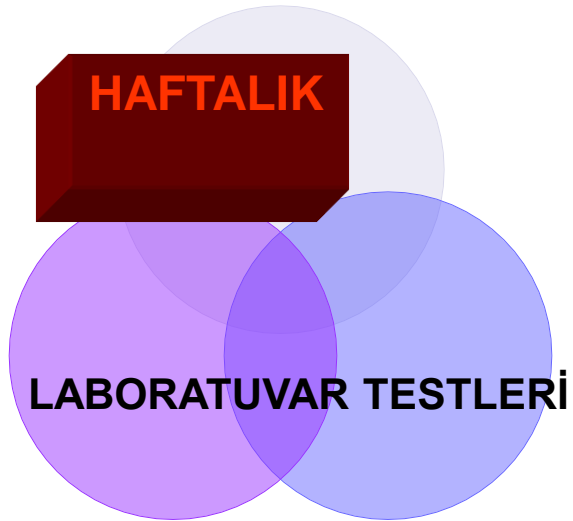
TOTAL NUTRİSYON KARİŞİMLARI

Avantaj	Dezavantaj
<i>Hemşirenin PN solüsyonu hazırlaması için gereken zaman daha azdır.</i>	<i>Solüsyon içinde presipitasyon olduğunda saptamak zordur.</i>
<i>Kontaminasyon olasılığı düşüktür.</i>	<i>Filtrasyon uygulanmalıdır.</i>
<i>İki pompa gerekmez.</i>	<i>Hazırlanması için gerekli teknoloji pahalıdır.</i>
<i>Uygulama sırasında gereken malzemeler azdır.</i>	<i>Yüksek konsantrasyonda elektrolit ve baz eklendiğinde emülsiyonun stabilitesi bozulabilir.</i>
<i>Evde PN uygulanan hastalarda uyum yüksektir.</i>	
<i>Vitamin A kaybı azalır.</i>	
<i>Tüm besinlerin devamlı infüzyonu sağlanır.</i>	

TOTAL PARENTERAL BESLENMENİN KOMPLİKASYONLARI

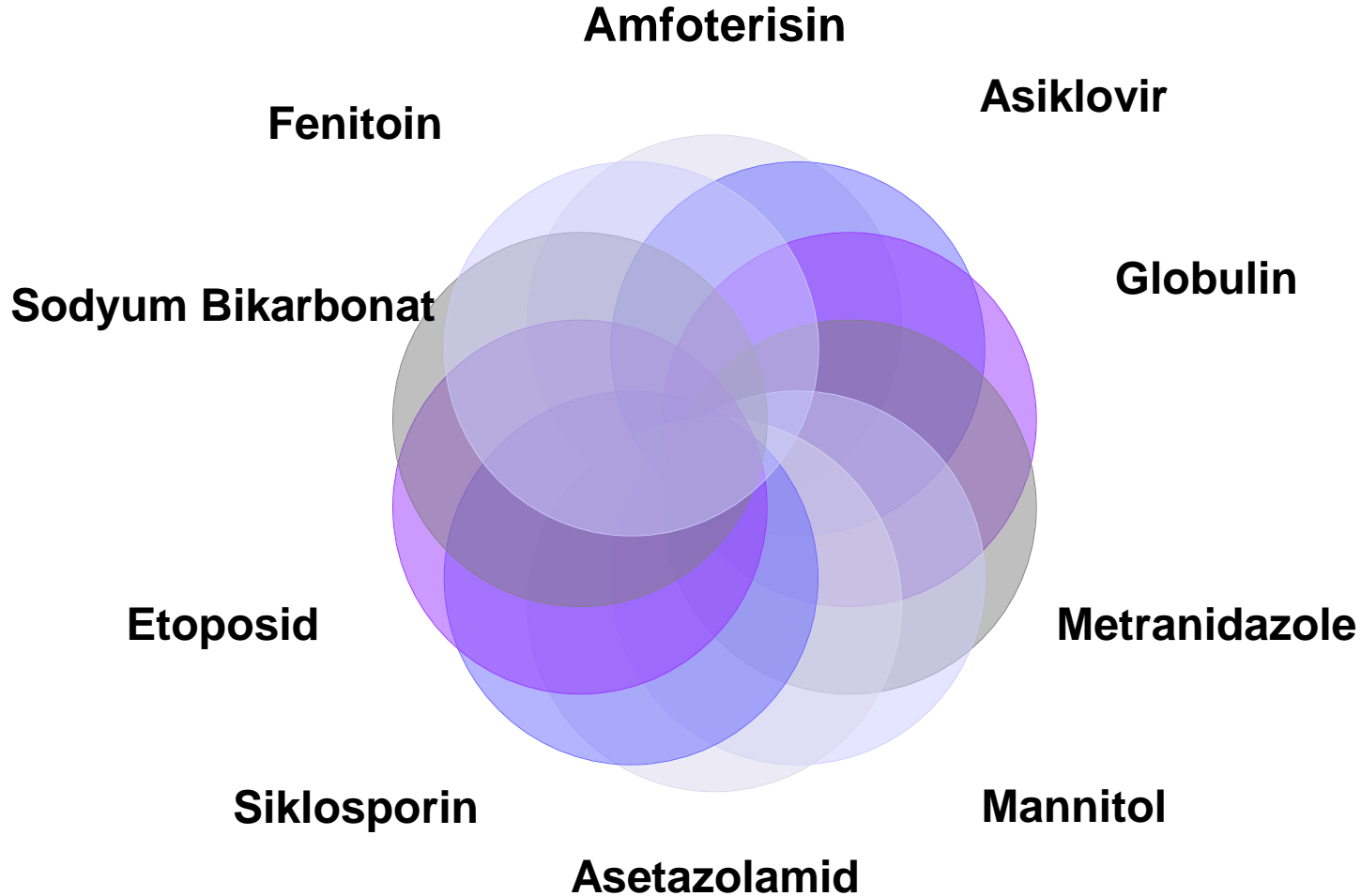
NUTRİSYONEL DEĞERLENDİRME

PARENTERAL NUTRİSYON İLE İLAÇ ETKİLEŞİMİ

- *PN 'un kompleks yapısı ve ilaç,besin ögesi etkileşiminin potansiyel riski nedeni ile PN torbalarına ilaç katılmamalıdır.*
- *PN ile birlikte ilaç verilmesi kaçınılmaz ise ,ilacın PN ile uyumluluğu ve geçimliliğinden emin olunmalıdır.*
- *Verilecek ilacın geçimliliği ile ilgili bilgi yoksa kesinlikle ayrı damar yolundan verilmelidir.*
- *Etkinliği azalacağı için PN na insülin eklenmemelidir.*
- *Servis ortamında PN torbasına ilaç eklenmemelidir.*

PARENTERAL NÜTRÜSYONLA ETKİLEŞEN İLAÇLAR

TPN KULLANIMININ KONTRENDİKASYONLARI

- 1. Enteral nutrisyon uygulanabilecekse*
- 2,Enteral nutrisyona bir-kaç gün içerisinde başlanacaksa*
- 3. Ciddi elektrolit dengesizliği varsa*
- 4. Ciddi karaciğer veya böbrek yetmezliği varsa*
- 5. TPN'deki herhangi bir bileşene ciddi allerjisi varsa*
- 6. Ciddi sepsis*
- 7. Ciddi trombositopenisi varsa (< 50.000) lipid verilmemelidir.*

HEMŞİRELİK BAKIMI

I. Parenteral Uygulama Sırasında

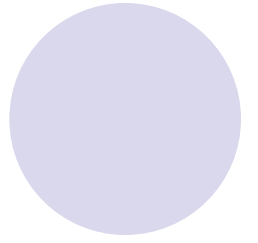
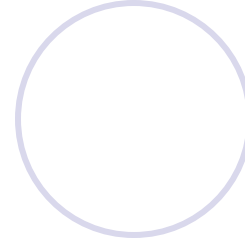
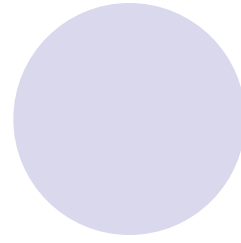
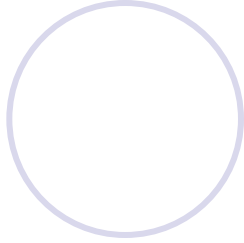
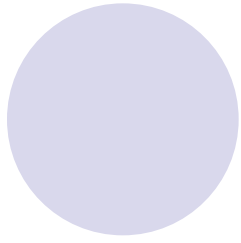
*1. Parenteral uygulama setleri her 96 saatte bir değiştirilmelidir.
(Lipid uygulanan setler ise her 24 saatte bir değiştirilmelidir.)*

Set değiştirirken sterilizasyona dikkat edilmelidir.

Parenteral hatta bağlı sistemler mutlak kapalı olmalıdır.

Parenteral sisteme bağlanacak herşey daha önceden alkolle silinmelidir.

Mümkün olduğu kadar sisteme herhangi birşey eklenmemelidir.

***2. Mümkünse volummetrik infüzyon pompası kullanılmalıdır.
Çünkü bu cihazlar doğru volüm verir, hava ve obstrüksiyonu
iyi tanımlar.***

***3. Kullanılacak solüsyonlar UV ışığa dirençli
materyaller ile kaplanmalıdır.***

Böylece nütrisyonların oksidasyonu azaltılmış olur.

II. İnfeksiyonu Önleme

*1.Eğer çok fazla ilaç infüzyonu gerekmiyorsa
tek lümenli
CVP kateteri kullanılmalıdır.*

2.CVP kateteri mutlak steril şartlarda takılmalıdır.

3.TPN ünitesi dışında başka birşey eklenmemelidir.

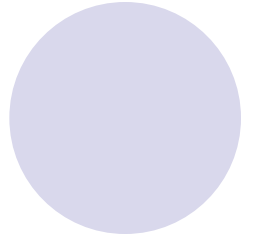
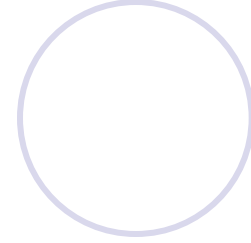
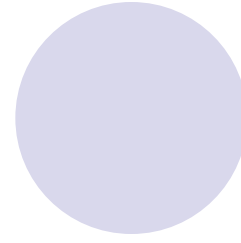
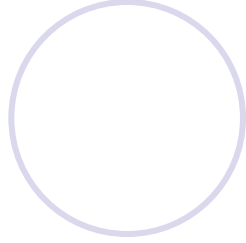
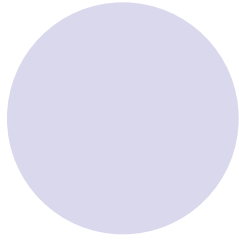
4.Kateter bakımı mutlaka steril şartlarda yapılmalıdır.

Kateter Bakımı:

Bir santral kateterin kullanılma süresi doğrudan kateter bakımının kalitesi ile ilgilidir.

Santral kateterin çıkış yeri, steril gaz bezi veya hava geçirgen, kendiliğinden yapışan su geçirmez (op-site) ürünlerle yapılmalıdır.

Gaz bezi pansumanı 48 saatte bir veya ıslandığında veya kirlendiğinde değiştirilmelidir.

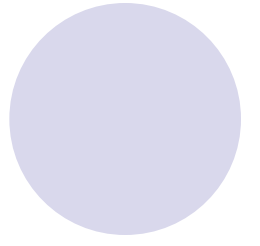
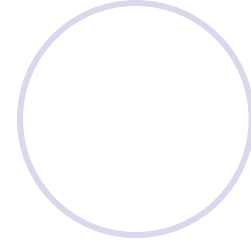
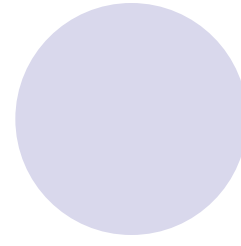
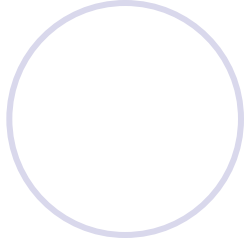
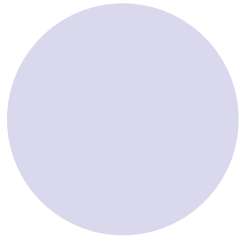

Op-site kullanılarak yapılan pansumanların haftada iki kez değiştirilmesi yeterlidir.

Pansuman açıldığında kateterin çıkış yeri çevresindeki deri merkezden dışarı doğru povidon-iyodin veya alkolle temizlenmelidir.

Bu işlem genellikle üç kez tekrarlanır.

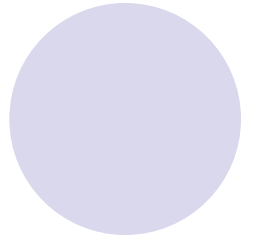
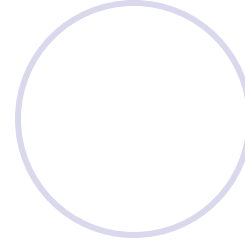
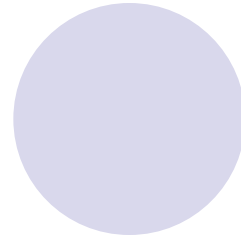
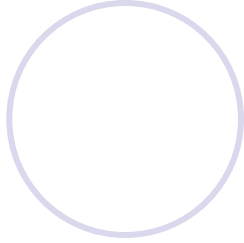
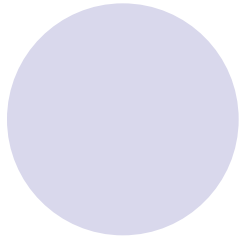
Santral venöz kateterler ; her uygulamadan sonra serum fizyolojikle yıkanmalıdır.

İnfüzyonlar arası süre sadece 3-5 saat ise veya kateterin basınca duyarlı valfi var ise heparinizasyon gerekmez.

Yıkama için hiçbir zaman aşırı güç kullanılmamalıdır.

Santral venöz katetere setler bağlanırken ,ayrılırken veya lümenin hava ile teması olduğunda hava embolisi veya kan geri dolum sırasında oluşabilecek trombozu önlemek için kıskaçla kapatılmalıdır.

Kateter bakımının en önemli noktası ;

uzatma seti ve stoperden kaçınılmaması,

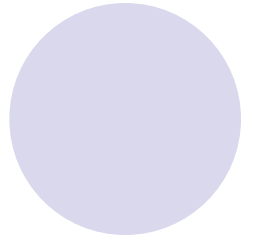
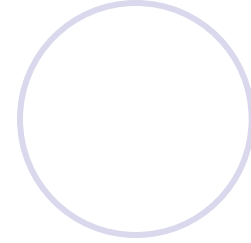
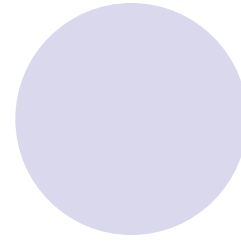
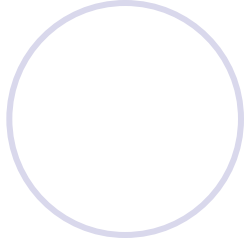
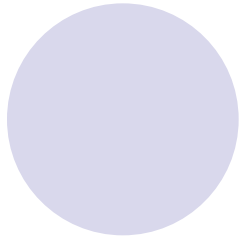
kateterin yalnız nutrisyon için kullanılması,

yıkama solüsyonlarının aseptik hazırlanması

***infüzyon yollarının bağlanma ve ayrılmasında kurallara
uyulması***

ve kateterin kullanılmadığı zaman kapatılmasıdır.

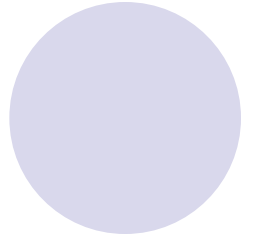
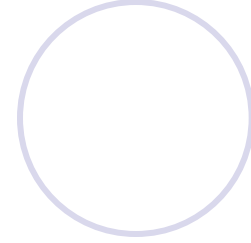
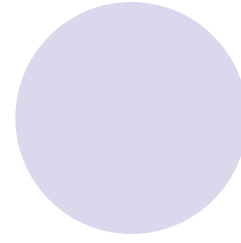
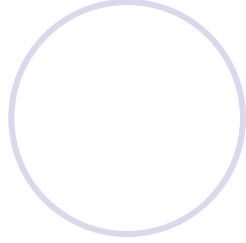
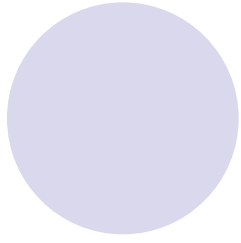
PN için kullanılan kateterler kan almak için kullanılmamalıdır.

Eğer

kan almak şartsa bu aseptik koşullarda yapılmalı

ve

sonrasında yol iyice yıkanmalıdır.

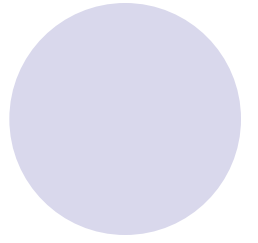
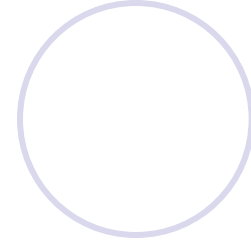
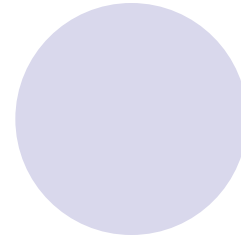
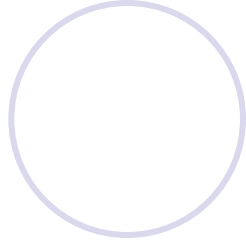
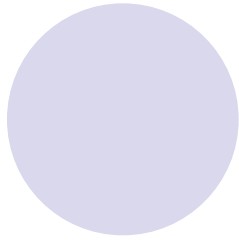

5. Kateterden kan alınacaksa; bu kanı hemşireler , asistan veya uzman doktorlar steril şartlarda almalıdır.

6. Her takılan CVP kateterinin üzerine bakımı yapıldıktan sonra kaçınıcı gün olduğu yazılmalıdır.

III. Lipid Uygulama Sırasında

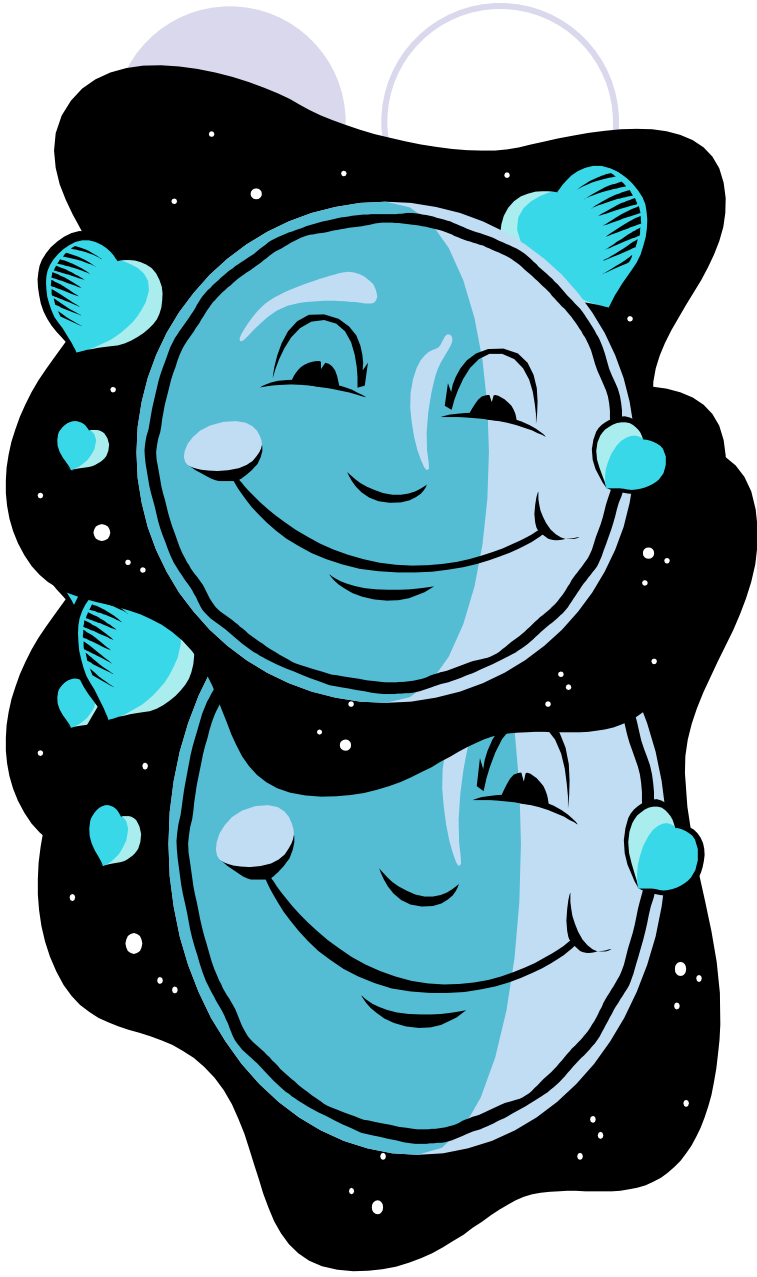
- 1. Lipid PN ile birlikte ; ancak*
  - a. ayrı bir pompa ile verilmelidir.*
  - b. hastaya yakın ve 1.2 mikron filter kullanılmalıdır.*

2. Verilecek lipid volümü < 60 ml ise enjektör ile verilmesi uygundur. Lipid aşırı yükünü önlemek için 18 saatte verilmelidir.

a. Lipid infüzyonu yapılan hat 24 saatte bir değiştirilmelidir.

b. Lipid solüsyonu da 12-18 saatte bir değiştirilmelidir. Setler, solüsyonlar ve filtrelerin kontamine olmadığına dikkat edilmelidir.

TEŞEKKÜRLER